

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Mgr. Ing. L. V.,** zastoupeného JUDr. Milanem Šišolákem, advokátem, se sídlem Biskupská 1, České Budějovice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 12. 12. 2011, č. j. KUJI 104020/2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 6. 2012, č. j. 41 A 9/2012 – 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci JUDr. Milanu Šišolákovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1.600 Kč, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 6. 6. 2012, č. j. 41 A 9/2012 – 50 (dále jen „napadený rozsudek“), kterým krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru sociálních věcí (dále jen „původního žalovaného“) ze dne 12. 12. 2011, č. j. KUJI 104020/2011 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu v Polné, odboru sociálních věcí (dále jen „prvostupňového orgánu“) ze dne 26. 10. 2011, č. j. 38/4153/2011/PON o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje ve výši 490 Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí původní žalovaný uvedl, že se zabýval všemi odvolacími námitkami a přezkoumal znovu podmínky nároku na mimořádnou okamžitou pomoc jako dávku pomoci v hmotné nouzi v návaznosti na příslušná ustanovení zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pomoci v hmotné nouzi). Dále také provedl vlastní šetření týkající se aktuálních cen za pořízení dioptrických brýlí v Českých Budějovicích. Na základě tohoto šetření zjistil, že pánské dioptrické brýle v základním provedení při předložení řádně vyplněného poukazu na brýle vystaveného odborným očním lékařem lze pořídit od cca 300 Kč až 650 Kč, přičemž 250 Kč z této celkové částky vždy hradí zdravotní pojišťovna. Tyto informace byly zjištěny vlastním šetřením původního žalovaného ve Fokus Optik České Budějovice, v Optice Bartoňová tamtéž a v optice Rusová, optice Šús a Zusková s. r. o. tamtéž. Původní žalovaný posoudil uvedené skutečnosti a vyhodnotil je v souladu s ustanovením § 36 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi a § 2 odst. 5 písm. a) téhož zákona, a shledal, že stěžovatel je osobou, jež nemá prostředky k uhrazení nezbytného jednorázového výdaje, který je v tomto případě nezbytný a odůvodněný. Ve smyslu ustanovení § 37 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi lze výši mimořádné okamžité pomoci stanovit až do výše jednorázového výdaje, a že je tedy na správním uvážení orgánu pomoci v hmotné nouzi, v jaké výši dávku přizná. Dále původní žalovaný přihlédl i k tomu, že pokud se týče tohoto druhu dávky pomoci v hmotné nouzi, musí přiznaná výše dávky odpovídat pořízení předmětu v nejjednodušším základním provedení. Z uvedených důvodů původní žalovaný odvolání zamítl. Původní žalovaný přihlédl i k tomu, že užíváním brýlí v nejjednodušším provedení nebude odvolatel ohrožen újmou na zdraví, a bylo přihlédnuto také k tomu, že celkovou částku ve výši 1.208 Kč za zhotovení brýlí již uhradil dne 4. 10. 2011.

V žalobě proti napadenému rozhodnutí stěžovatel uvedl, že napadené rozhodnutí původního žalovaného považuje za nezákonné, a to z následujících důvodů. Stěžovatel se obrátil e-mailem na prodejny optiky uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí a shledal, že cena skel i obroučeк je různá a pohybuje se od 500 Kč do 1.384 Kč za skla a od 980 Kč do 3.000 Kč za obroučky. Původní žalovaný podle stěžovatele nemohl vznést dotaz na cenu brýlí „dogmaticky“, aniž by byla věc posouzena komplexně ve všech možných rovinách. Nelze tak stanovit jednoznačně minimální cenu brýlí ve výši 300 Kč. Stěžovatel nemohl předvídat ani předjímat zjištění původního žalovaného stran ceny brýlí v jím oslovených prodejnách, neboť si sám mohl vybrat zboží z jakékoliv prodejny optiky v Českých Budějovicích. Tento přístup správních orgánů považoval stěžovatel za diskriminační, dokonce za omezování osobní svobody. Stěžovatel poukázal na platnou právní úpravu mimořádné okamžité pomoci v zákoně o pomoci v hmotné nouzi, jakož i na důvodovou zprávu k tomuto zákonu, a namítal, že mu hrozila s přihlédnutí k jeho příjmu a celkovým sociálním a majetkovým poměrům vážná újma na zdraví, a splňoval tedy podmínky pro přiznání mimořádné okamžité pomoci podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb. Z uvedených důvodů navrhl zrušení napadeného rozhodnutí původního žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

Krajský soud žalobu napadeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění krom obsáhlé rekapitulace relevantních zjištění ze správního spisu krajský soud uvedl, že spornou otázkou mezi žalobcem a správními orgány je to, zda správní orgán měl žalobci poskytnou

v rámci žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc celou žalobcem požadovanou částku, která představuje skutečné náklady žalobcem vynaložené na pořízení dioptrických brýlí, či zda se může jednat i o částku nižší a zda je i tato nižší částka v souladu se zákonem. Krajský soud přezkoumal rozhodnutí správních orgánů, které přiznaly žalobci mimořádnou okamžitou pomoc a vyplatily mu za pořízení brýlí částku 490 Kč, a shledal je za rozhodnutí, které bylo vydáno zcela v souladu se zákonem č. 111/2006 Sb., neboť se v daném případě skutečně jednalo o úhradu nezbytného jednorázového výdaje. Protože se jedná o dávku „mimořádné okamžité pomoci", je na místě, aby byla vyplacena částka na spodní hranici pořizovacích nákladů, pokud splní svůj účel. V daném případě správní orgán I. stupně i krajský úřad ceny dioptrických brýlí, a to samozřejmě v nejnižší cenové relaci a aby splnily svůj účel, tedy aby ochránily zdraví žalobce zjišťovaly. Podle krajského soudu je známo i laické veřejnosti, že dioptrické brýle, tedy obroučky i dioptrická skla jsou v různých cenových relacích, od cenových relací představujících částku několik set korun, po cenové relaci představující částku několik tisíc korun. Nicméně s ohledem na skutečnost, že dioptrické brýle měly být pořízeny z dávky „mimořádné okamžité pomoci", je zcela na místě, že si správní orgány zjišťovaly nižší ceny dioptrických brýlí, které by však splnily z hlediska zdravotního svůj účel, a to i ve městě České Budějovice, kde si žalobce sám dioptrické brýle pořizoval. S ohledem na skutečnost, že bylo prokázáno, že Všeobecná zdravotní pojišťovna žalobci poskytne na pořízení dioptrických brýlí celkem 250 Kč, je samozřejmé, že tato částka od pořizovací ceny bude odečtena ze strany správního orgánu a že bude vyplacena částka rozdílu, ovšem od ceny představující cenu dioptrických brýlí v nejnižší cenové relaci, což se skutečně i stalo.

Na druhé straně krajský soud uvedl, že bylo možno přisvědčit námitce žalobce, že brýle, jež by si pořídil v nejnižší cenové relaci, by nemusely vyhovovat estetickému cítění žalobce, tedy tomu, aby se v takových brýlích mohl dle něho ukazovat na veřejnosti. Toto však není kritériem, ke kterému správní orgány přihlížely, a takový postup je v pořádku. Zásadním kritériem je hledisko zdravotní, tedy to, zda pořízení dioptrických brýlí v nižší cenové relaci, než požadoval žalobce, splňuje podmínky ochrany zdraví žalobce. Krajský soud v této souvislosti vyložil ustanovení § 37 písm. c) zákona o hmotné nouzi, z něhož vyplývá, že je skutečně otázkou správního uvážení správního orgánu, zda v případě žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc ohledně jednorázového výdaje poskytne finanční prostředky, které by uhradily celý jednorázový výdaj žadatele, či zda tento výdaj bude nižší. Je však dle názoru soudu nutné toto řádně zdůvodnit, což se v případě žalobce ze strany správních orgánů stalo. S uvedeným odůvodněním se také krajský soud ztotožnil, přičemž poukázal i na judikaturu, podle níž *dávka „mimořádné okamžité pomoci" podle § 2 odst. 5 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, je svou povahou nenárokovou, tzn. fakultativní. I v tomto případě je však správní orgán povinen si opatřit veškeré podklady a zjistit skutečnosti nezbytné pro své rozhodnutí (*podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 3. 2010, č. j. 38 Cad 39/2008 – 18). Krajský soud tedy uzavřel, že správní orgány v souladu s tímto judikátem postupovaly, i když se jedná o dávku nenárokovou, tzn. fakultativní, byla dávka mimořádné okamžité pomoci žalobci přiznána, neboť správní orgán takto uvážil a zdůvodnil, nebyla však přiznána ve výši, jíž žalobce požadoval. Byla přiznána v částce nižší, a to na základě podkladů, které si správní orgány opatřily a ve svém rozhodnutí uvedly.

V **kasační stížnosti** proti napadenému rozsudku opřené o kasační důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a jejím doplnění ustanoveným zástupcem ze dne 24. 10. 2012 stěžovatel uvedl, že považuje obě správní rozhodnutí za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost i pro nedostatek důvodů. Vůči napadenému rozsudku pak namítl, že ze zákona o pomoci v hmotné nouzi nevyplývá, že by musela být mimořádná okamžitá pomoc vyplacena na samé spodní hranici pořizovacích nákladů nezbytně nutného výdaje. Nejnižší cena podle názoru stěžovatel není cenou, která je efektivní či účelná. Pokud si správní orgány zjišťovaly ceny dioptrických brýlí v určité cenové relaci, kterou poté odůvodnily ve svém rozhodnutí, pak by musel prvostupňový správní orgán v odůvodnění sdělit žadateli, že si má zakoupit věc s nákladem jednorázového výdaje ve výši, které zjistily v určité cenové výši a v daném místě. Stěžovatel nebyl obeznámen s tím, že mu bude uhrazena pouze nejnižší cena věci, a proto koupil dioptrické brýle v optimální cenové relaci. V zákoně o pomoci v hmotné nouzi se nikde nehovoří o tom, že jediným kritériem pro určení výše dávky je hledisko zdravotní. Pokud správní orgán uhradil pořizovací částku věci na samé hranici pořizovacích nákladů, pak je takové rozhodnutí nutno řádně zdůvodnit; to se však nestalo. Zvláště ve vazbě na stěžovatelův minimální měsíční příjem mohly správní orgány přiznat předmětnou dávku v plné výši jednorázového výdaje. Pokud se krajský soud s tímto stavem spokojil, rozhodl ve věci nesprávně. Tuto námitku přitom považuje stěžovatel za klíčovou pro posouzení věci Nejvyšším správním soudem. Správní orgán je povinen opatřit si takové podklady, které osvědčují skutečnosti, které opravňují uvážlivě správně rozhodnout s patřičným řádným odůvodněním výroku rozhodnutí. Stěžovatel považuje šetření prvostupňového orgánu a původního žalovaného stran obvyklé ceny brýlí (obroučeк a skel), k čemuž doložil i svou e-mailovou korespondenci s prodejnami optiky v Českých Budějovicích, ...???. Na margo věci stěžovatel připomněl, že sám krajský soud v napadeném rozsudku připustil, že brýle, které by si stěžovatel mohl pořídit v nejnižší cenové relaci, by nemusely vyhovovat jeho estetickému cítění, tedy tak, aby se stěžovatel v těchto brýlích mohl ukazovat na veřejnosti. Odůvodnění zamítnutí žaloby je nesrozumitelné ve svých důvodech, a proto nepřezkoumatelné. Stěžovatel výslovně navrhl, aby Nejvyšší správní soud ex offo posoudil důvody pro zrušení napadeného rozsudku spočívající v nesrozumitelnosti či nedostatku důvodů, příp. nicotnosti správního rozhodnutí. Na základě těchto důvodů stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti.

Stěžovatel požádal o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu jednorázového výdaje ve výši 1.500 Kč na nákup nových skel a obroučeк dioptrických brýlí.

Prvostupňový orgán ve věci vydal oznámení ze dne 21. 9. 2011, č. j. 3734/2011/PON, kterým přiznal stěžovateli částku 490 Kč. Uvedl, že cena byla zjištěna za jedno sklo 70 Kč a nejnižší cena obroučeк se pohybuje 500 až 600 Kč Celková hodnota dostupných brýlí se tedy může pohybovat v rozmezí 640 Kč až 740 Kč. U Všeobecné zdravotní pojišťovny stěžovateli mohlo být proplaceno celkem 250 Kč (100 Kč na skla a

150 Kč na obroučky). Prvostupňový orgán tedy přiznal dávku ve výši rozdílu mezi dostupnými dioptrickými brýlemi s nejnižší cenou (740 Kč) a příspěvkem od pojišťovny, tedy ve výši 490 Kč.

Proti tomuto oznámení podal stěžovatel námitku, v níž namítl, že vypočtená cena brýlí na základě zjištění ceny (není uvedeno kde) v místě je nesprávná, neboť brýle byly pořízeny v Českých Budějovicích, kde jejich pořizovací cena je obvyklá v uvedené cenové relaci, jakou žadatel sdělil podle předloženého dokladu prodejny. Pořízení obruby v nižší ceně je vzhledem k estetickému cítění nemožné. Žadatel si tak musel na zakoupení brýlí částku půjčit, aby mohl po zakoupení brýlí předložit správnímu orgánu doklad o výši ceny brýlí.

Tento závěr včetně odůvodnění byl beze zbytku potvrzen i v prvostupňovém rozhodnutí téhož orgánu vydanému na základě námitky podané stěžovatelem proti předmětnému oznámení.

Mezi podklady pro rozhodnutí je ve správním spisu založen lékařský předpis, z něhož vyplývá zhoršení očních problémů žalobce. Stěžovatel doložil prvostupňovému orgánu i poukaz na brýle a optické pomůcky potvrzený odbornou oční lékařkou, jakož i doklad o zaplacení brýlí, a to brýlové obruby v částce 830 Kč a brýlové čočky 378 Kč, celkem 1.208 Kč. Doklad byl vystaven prodejnou optiky v Českých Budějovicích, byl předložen i doklad o zaplacení této částky 4. 10. 2011.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

Nejvyšší správní soud podotýká, že od 1. 1. 2012 došlo ke změně kompetencí jednotlivých správních orgánů na úseku výkonu státní správy ve věcech pomoci v hmotné nouzi. Podle ustanovení čl. VIII bod 10 zákona č. 366/2011 Sb. s účinností od tohoto data nejsou již odvolacím orgánem ve věcech dávek pomoci v hmotné nouzi krajské úřady, ale Ministerstvo práce a sociálních věcí, které nastoupilo do řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí místo původního žalovaného a je v tomto řízení žalovaným. Podle ustanovení § 69 s. ř. s. platí, že účastníkem řízení (žalovaným) je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla; ve smyslu ustanovení § 105 odst. 1 s. ř. s. pak dále platí, že účastníky řízení o kasační stížnosti jsou stěžovatel a ti, kteří byli účastníky původního řízení.

V prvé řadě Nejvyšší správní soud shledal, že stěžovatelova námitka týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. není důvodná. Krajský soud se v adekvátním rozsahu zabýval

všemi uplatněnými žalobními námitkami a své rozhodnutí opřel o přezkoumatelné skutkové i právní úvahy. Jeho argumentace vedoucí k zamítnutí žaloby je srozumitelná a věcná, a není tak možné uvažovat ani o nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost, ani o nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Pokud krajský soud připustil stran určitých žalobních námitek, že jde o relevantní tvrzení, ještě to neznamená, že jako celek je jeho argumentace nesrozumitelná. Konkrétní stěžovatelův apel na estetickou stránku věci, s nímž se krajský soud spíše po mimoprávní stránce ztotožnil, nemá jakoukoliv právní relevanci ve vztahu ke správnosti napadeného rozhodnutí žalovaného, ani napadeného rozsudku.

Z hlediska podkladů obsažených ve správním spisu, z nichž vycházel i krajský soud a které stěžovatel považuje za nedostatečné, je třeba uvést, že oba správní orgány vycházely z náležitě zjištěného stavu věci. Nejvyšší správní soud upozorňuje na to, že v prvostupňovém ani odvolacím správním řízení nebylo prováděno klasické dokazování ve smyslu ustanovení § 51 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, nýbrž bylo vycházeno z podkladů, které správní orgány získaly částečně od samotného stěžovatele (zejm. poukaz na nákup brýlí, potvrzení o nákupu brýlí a zaplacení částky 1.208 Kč), a dále ze skutečností, které správní orgány zjistily ze své úřední činnosti. Mezi tento druh podkladů náleží i zjištění správních orgánů týkající se obvyklé ceny dioptrických brýlí, které si stěžovatel zakoupil. Tyto podklady hodnotí orgán pomoci v hmotné nouzi ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu podle své úvahy; přitom je povinen přihlížet pečlivě ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí i prvostupňového rozhodnutí je patrné, že oba správní orgány se těmito zjištěnými skutečnostmi náležitě zabývaly a tato úvaha se stala nosnou pro určení výše přiznané mimořádné okamžité pomoci. Jakkoliv by i zde měly správní orgány dbát o co možná nejvyšší verifikovatelnost takto zjištěných skutečností ve smyslu zásady modifikované materiální pravdy (tj. zjištění stavu věci bez důvodných pochybností) vyjádřené v § 3 správního řádu, tedy doložit alespoň způsob jejich získání (telefonicky, elektronickou poštou či osobním šetřením na místě), nepředstavuje tato procesní nedůslednost takovou vadu, která by činila napadené rozhodnutí původního žalovaného jako celek nepřezkoumatelným, anebo měla vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Ani této námitce tedy Nejvyšší správní soud nepřisvědčil.

K právnímu posouzení věci [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] se vztahují stěžovatelovy námitky k aplikaci správní úvahy oběma správními orgány. Stěžovatel se domnívá, že správní úvaha obou orgánů pomoci v hmotné nouzi nebyla řádně zdůvodněna, a nesouhlasí ani s užitím zdravotního hlediska jako klíčového kritéria pro určení výše dávky. Podle ustanovení § 2 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi *za osobu v hmotné nouzi* ***může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu****, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky k úhradě nezbytného jednorázového výdaje, spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázané ztrátě osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků, a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu.* Na toto ustanovení navazuje § 37 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi, podle něhož se výše mimořádné okamžité pomoci osobě uvedené v § 2 odst. 5 písm. a) se stanoví ***až do výše jednorázového výdaje***. V této formulaci je zároveň upraveno i správní uvážení, které v tomto případě náleží orgánu pomoci v hmotné nouzi

nejen co do splnění podmínek vzniku nároku na dávku, ale i co do výše této dávky. Zákon přitom žádná další kritéria pro stanovení konkrétní výše této formy mimořádné okamžité pomoci nestanoví, což odpovídá obecnému charakteru tohoto ustanovení, které má zahrnout širokou škálu různých sociálních situací, které jsou naznačeny uvedeným demonstrativním výčtem. Pokud tedy stěžovatel požadoval přiznání dávky za účelem úhrady jednorázového výdaje na zakoupení zdravotnické pomůcky – dioptrických brýlí, je třeba souhlasit s krajským soudem v tom, že primárním účelem poskytnutí mimořádné okamžité pomoci je v souladu s funkcí této pomůcky zdravotní hledisko. V kombinaci s pojmovým znakem „nezbytnosti" jednorázového výdaje pak vede výklad e ratione legis citovaných ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi k závěru, že je třeba žadateli na základě správní úvahy přiznat takovou částku, která bude zohledňovat jeho celkové sociální a majetkové poměry a zároveň nebude převyšovat prokázanou výši jednorázového nezbytného výdaje. V tomto rozsahu byla správní úvaha obsažená v prvostupňovém rozhodnutí i v napadeném rozhodnutí naprosto srozumitelná a přezkoumatelná, takže Nejvyšší správní soud stěžovateli v tomto ohledu rovněž nepřisvědčil.

Obdobně nelze souhlasit ani se stěžovatelovou námitkou, že by mu prvostupňový orgán musel sdělit předem, že si má brýle zakoupit v nejnižší možné cenové relaci, neboť pouze v této výši mu bude jednorázový výdaj uhrazen. Zákon o pomoci v hmotné nouzi takový postup při rozhodování o mimořádné okamžité pomoci neumožňuje, neboť předpokládá, že již v průběhu řízení o žádosti bude stěžovatel dokládat určitým způsobem výši jednorázového výdaje, k jehož úhradě má mimořádná okamžitá pomoc sloužit. Tento účel poskytnutí dávky je navíc zřejmý z povahy mimořádné okamžité pomoci jako dávky pomoci v hmotné nouzi (srv. dikci *„nezbytného jednorázového výdaje"*), která není založena na principu zajištění životního optima jednotlivce, nýbrž na poskytnutí nezbytně nutné finanční pomoci pro překonání určité tíživé sociální situace. Z toho důvodu nelze stěžovateli přisvědčit ani v tom, že by správní orgány měly při posuzování výše dávky zohledňovat i estetické a jiné aspekty vážící se k charakteru zboží či služby opatřených na základě jednorázového výdaje, neboť je skutečně pouze na stěžovateli, jaké zboží, službu či jiné plnění si svobodně vybere. Na orgánu pomoci v hmotné nouzi je, aby posoudil nezbytnou výši tohoto výdaje a v rámci své úvahy určil adekvátní výši mimořádné okamžité pomoci podle celkových sociálních a majetkových poměrů žadatele.

Vzhledem ke všem shora uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost za důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. však správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče nelze přiznat náhradu nákladů řízení.

Protože stěžovateli byl krajským soudem ustanoven zástupce, JUDr. Milan Šišolák, advokát, Nejvyšší správní soud mu podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. přiznal odměnu za zastupování za dva úkony právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném do 31. 12. 2012, tedy převzetí a přípravu zastoupení stěžovatele a doplnění kasační stížnosti ze dne 24. 10. 2012. Tato

odměna je podle ustanovení § 9 odst. 2 cit. vyhlášky ve spojení s ustanovením § 7 cit. vyhlášky stanovena ve výši 500 Kč za jeden úkon právní služby. Dále Nejvyšší správní soud přiznal na náhradě hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu 600 Kč paušální náhrady hotových výdajů (za jeden úkon právní služby po 300 Kč). Dohromady tedy Nejvyšší správní soud přiznal částku 1.600 Kč jako odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. Odměna nebyla navýšena o částku daně z přidané hodnoty, neboť ustanovený zástupce soudu sdělil, že není plátcem této daně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. července 2013

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu